

**MESTNA OBČINA LJUBLJANA
Ž U P A N**

Mestni trg 1, p.p. 25, 1001 Ljubljana
☎ 306 10-10 , ☎ 306 12-14

Številka: 169-14/2009-1
Datum: 7. 4. 2009

**MESTNA OBČINA LJUBLJANA
MESTNI SVET**

**ZADEVA: PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA SEJI MESTNEGA
SVETA MESTNE OBČINE LJUBLJANA**

**PRIPRAVIL: Mestna uprava Mestne občine Ljubljana
Oddelek za zdravje in socialno varstvo**

**NASLOV: Predlog Sklepa o soglasju k vključitvi Ljubljane v peto
fazo programa Mreže zdravih mest Svetovne
zdravstvene organizacije**

**POROČEVALCA: Tilka Klančar, načelnica Oddelka za zdravje in
socialno varstvo
Peter Bohinec, višji svetovalec**

**PRISTOJNO DELOVNO Odbor za zdravstvo in socialno varstvo
TELO:**

PREDLOG SKLEPA:

**Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme Predlog Sklepa o soglasju k vključitvi
Mestne občine Ljubljana v peto fazo programa Mreže zdravih mest Svetovne
zdravstvene organizacije.**

**Ž U P A N
Zoran JANKOVIĆ**

Priloge:
- predlog sklepa z obrazložitvijo

PREDLOG

Na podlagi 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 – uradno prečiščeno besedilo) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na ____ seji dne ____ sprejel

S K L E P

Mestni svet Mestne občine Ljubljana soglaša, da se Mestna občina Ljubljana vključi v peto fazo programa Mreže zdravih mest Svetovne zdravstvene organizacije.

Številka:
Ljubljana,

Ž U P A N
Mestne občine Ljubljana
Zoran JANKOVIĆ

OBRAZLOŽITEV PREDLOGA SKLEPA O SOGLASJU K NAMERI VKLJUČITVE MESTNE OBČINE LJUBLJANA V PETO FAZO PROGRAMA MREŽE ZDRAVIH MEST SVETOVNE ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE

1. PRAVNI TEMELJ

27. člen Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 – uradno prečiščeno besedilo) določa, da Mestni svet odloča o zadevah, ki jih določa zakon, statut ali drug predpis.

2. OCENA STANJA NA PODROČJU, KI GA AKT UREJA IN RAZLOGI IN CILJI ZA SPREJEM

Oddelek za zdravje in socialno varstvo je dne 23.02. 2009 prejel vabilo za nadaljevanje dela pisarne Ljubljana – zdravo mesto v peti fazi programa Mreže zdravih mest Svetovne zdravstvene organizacije (SZO).

Program se je začel razvijati v drugi polovici osemdesetih let prejšnjega stoletja v **Evropski regiji SZO**, vendar je doživel odmev, ki ga ni nihče pričakoval in se tako močno razširil izven evropskega okvira. Skupščina SZO je leta 1991 soglašala, da predstavlja projekt Zdrava mesta **aktivnosti za promocijo in ohranjanje zdravja v urbanem okolju**, tako v razvitih deželah kot tudi v državah v razvoju. Regionalne mreže so se poleg Evrope razvile v Avstraliji, Kanadi, Aziji in ZDA. Danes je v mrežo vključenih več kot 1500 evropskih mest, ki so povezana na nacionalni ravni v nacionalne mreže.

Program Evropske mreže Zdravih mest Svetovne zdravstvene organizacije, v katerem sodeluje Mesto Ljubljana od leta 1989, je zaključil svojo četrto fazo, ki je trajala od leta 2003 do 2008. Ljubljana je pridobila certifikat četrte faze »Zdravega mesta« v katero je bilo vključenih 80 evropskih mest.

Glavne teme delovanja četrte faze so bile:

- zdravo staranje,
- telesna aktivnost in aktivno življenje meščank in meščanov,
- zdravo urbanistično načrtovanje,
- ocenjevanje programov in projektov z vidika vpliva na zdravje.

V letu 2009 do 2013 se začne peta faza z naslovom »*Zdravje, enakost v vseh lokalnih politikah*«. Pisarna Ljubljana – zdravo mesto in Evropski program »Zdravih mest« pod okriljem SZO bo v peti fazi programa s svojim delovanjem opozarjala na potrebo po čim večji skrbi za ohranjanje in krepitev zdravja, izboljševanje zdravstvenega stanja in dobrega počutja meščank in meščanov, varovanje mestnega okolja in čim večjo socialno vključenost.

Osnova delovanja so trije tematski sklopi, ki so bili sprejeti oktobra 2008 na mednarodni konferenci zdravih mest v Zagrebu. Področja delovanja so:

- **zdravo urbano okolje in načrtovanje** (starosti prijazna mesta, migranti, otroci, ženske, domovi za starejše, krepitev primarnega zdravstvenega varstva, širjenje socialne mreže)
- **zdravo življenje** (preventiva nenalezljivih bolezni, mesto brez tobaka, telesna aktivnost, zdravo prehranjevanje, preprečevanje zlorabe alkohola in drog, ohranjanje mentalnega zdravja in obvladovanje stresa, zmanjševanje nasilja v družbi, zmanjševanje poškodb)
- **prijazno mestno okolje** (klimatske spremembe in globalne podnebne spremembe, ekonomski razvoj, kreativnost, transport in zdravje, izpostavljenost hrupu in onesnaženju v mestnem okolju) .

Ena glavnih zahtev, da je mesto lahko član pete faze Evropske mreže zdravih mest SZO je tudi zagotovljena podpora lokalnih oblasti. **Zato predlagamo, da Mestni svet s svojo podporo omogoči Ljubljani nadaljevanje dela v Evropski mreži zdravih mest SZO.**

3. POGLAVITNE REŠITVE

V okviru pete faze se od mest v Evropski mreži zdravih mest SZO pričakuje, da bodo v obdobju 5 let, kolikor faza traja, ugodili osnovnim zahtevam delovanja. Kot predpogoj se pričakuje zagotovljena politična podpora ter ustrezni viri za izvajanje programov, ki bodo omogočili pogoje za uresničitev ciljev Zdravega mesta.

Hiter razvoj mest (hiperurbanizacija) povzroča številne socialnoekonomske probleme, ki lahko tudi negativno vplivajo na zdravje ljudi in kakovost življenja v mestih. Zato so strokovnjaki in strokovnjakinje prišli do spoznanja, da **zdravje** posameznice in posameznika ter družbe ne ustvarjajo samo sofisticirana **moderna medicina** in **razvejana zdravstvena služba**, marveč tudi tiste organizirane družbene aktivnosti, ki uravnavajo življenjski standard ljudi na drugih področjih. **Sem sodi organizirana družbena skrb za zdravo bivanje, pravilno prehrano in oskrbo s čisto pitno vodo, odgovorno ravnanje z odpadnimi snovmi, zdravi delovni pogoji, ustrezen počitek in rekreacija, socialno varstvo, šolstvo, kultura in zdravo okolje nasploh ter navsezadnje zavedanje, da vse naštetu sodi v osnovne človekove pravice.**

Projekt, ki je od leta 2008 preimenovan v »program« Zdrava mesta predvideva ob vsaki odločitvi mestnih oblasti **preudarek** o koristi za zdravje in za kakovost življenja, kar naj bi postala stalnica v oblikovanju politik. Za uspeh projekta je potrebna usklajena politična volja, medsektorsko sodelovanje, strokovna priprava in izvajanje programov, ki izhajajo iz aktualnih potreb in interesov meščank in meščanov.

Zgoraj naštetu pogoji so bili zagotovljeni že z dosedanjim delovanjem v dosedanjih fazah programa »Zdravo mesto«. Tako je za nadaljevanje potrebno zgolj potrditi pripravljenost mestnih oblasti, da podpre nadaljevanje sodelovanja v peti fazi programa Zdravih mest, zato predlagamo, da Mestni svet sprejme ustrezen sklep.

4. OCENA FINANČNIH IN DRUGIH POSLEDIC

Ocenjujemo, da sprejem Sklepa o soglasju k vključitvi Mestne občine Ljubljana v peto fazo programa Mreže zdravih mest Svetovne zdravstvene organizacije ne bo imel večjih

neposrednih finančnih posledic za proračun Mestne občine Ljubljana za leto 2009. Program Ljubljana – zdravo mesto ima predvsem povezovalno oziroma koordinativno vlogo med različnimi področji oddelkov mestne uprave in z njimi povezanimi izvajalci ter deluje v okviru Oddelka za zdravje in socialno varstvo. Le-ta ima finančna sredstva za izvedbo programa (plačilo članarine, udeležba na konferencah, simpozijih in seminarjih in druge izvedbene naloge) v okviru namenske proračunske postavke 076008 – *Projekt Ljubljana - zdravo mesto* za leto 2009 v višini 34.242 EUR že zagotovljena.

Pogoj za izvedbo pete faze programa je ustrezna kadrovska zasedba in samostojna pisarna Ljubljana – zdravo mesto, katere odprtje je planirano na Dalmatinovi 1. Za nemoteno delovanje pisarne je potrebno, poleg že zaposlenega koordinatroja programa, še letos zagotoviti najmanj eno delovno mesto z višjo stopnjo izobrazbe, v letu 2010 eno delovno mesto z visoko stopnjo izobrazbe, do konca leta 2013 pa še eno delovno mesto z visoko stopnjo izobrazbe. To je potrebno vključiti v kadrovski načrt Mestne občine Ljubljana. Za zasedbo delovnih mest ocenjujemo, da bo potrebno v proračunu Mestne občine Ljubljana za bruto plače zagotoviti dodatna finančna sredstva v letu 2009 v višini 5.034 EUR in v letu 2010 v višini 37.263 EUR. Za delovanje pisarne pa ocenjujemo, da bo potrebno v proračunu za leto 2010 na proračunski postavki 076008 – *Projekt Ljubljana - zdravo mesto* predvideti 45.000 EUR, kar je za 10.748 EUR več kot v proračunu 2009.

Pripravil:
Peter Bohinec, dipl. san. inž.

Načelnica
Oddelka za zdravje in socialno varstvo

Tilka Klančar, univ. dipl. psih.